

Consiliul Superior al Magistraturii
Judecătoria Chişinău
(sediul BUIUCANI)

MD-2004, mun. Chişinău,
Str. Ştefan cel Mare 200
Tel. number/fax

The Supreme Council of Magistrates
Chişinău District Court
(Buiucani Office)

MD-2004, Chişinău,
200 Ştefan cel Mare street
Tel. number/fax

13.02.2019

Dosar nr.4-899/17

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII		
JUDECĂTORIA CHIŞINĂU		
SEDIUL BUIUCANI		
leşire Nr.	2031	
"15"	02	2019

Preşedintelui
Curţii Constituţionale a Republicii Moldova,
D-lui Mihai Poalelungi

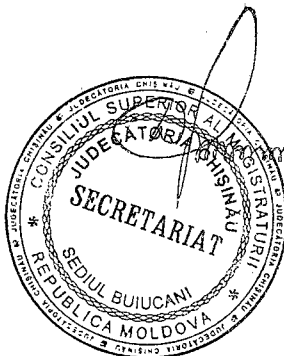
mun. Chişinău, str. A. Lăpuşneanu 28, MD-2004

Prin prezenţa, Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani, expediază în adresa Dvs sesizare privind excepţia de neconstituţionalitate, în vederea soluţionării cererii depuse de avocatul Alexandru Prisac în numele şi interesul cet. Novîtchi Natalia, privind excepţia de neconstituţionalitate a sintagmei "termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an" din pct. 12 al legii RM nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea şi completarea Codului Contravenţional al RM nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul Contravenţional al RM şi verificării corespunderii/necorespunderii acestora cu prevederile art. 54 alin. (1) şi (2) din Constituţia RM.

Anexă:

- Copia Încheierii nr.4-899/17 din 13.02.2019 pe 2 file.
- Sesizare privind excepţia de neconstituţionalitate pe 2 file.

Vicepreşedinte, al Judecătoriei Chişinău
(Sediul Buiucani)

Dorin Dulghieru

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
INTRARE NR.	33 p
20	02 20 19

CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA
Str. Alexandru Lăpușneanu 28,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

Prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. *Numele* Novîțhii
2. *Prenumele* Natalia
3. *Funcția*: reprezentantul legal al copilului minor Novîțhii Marius
4. *Adresa*: or. Chișinău, str. Ismail 86/1, ap. 248.
5. *Tel/fax* 062162475

II. – OBIECTUL SESIZĂRII

12. Se solicită a fi declarat De a ridica excepția de neconstituționalitate prin care să fie solicitată Curții Constituționale a RM de a fi declarate neconstituționale prevederile punct. 12 din *Legea nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008*, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul contravențional al RM și anume următoarea propoziție: „Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.”

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Împotriva contravenientului Negrei V. se examinează cauza contravențională privind depășirea atribuțiilor de serviciu. Această cauză se află pe rolul Judecătoriei Chișinău de aproape doi ani de zile. La moment a expirat termenul de tragere la răspundere contravențională însă dosarul se mai află pe rolul Judecătoriei Chișinău.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII.

14. Se solicită de a fi declarate neconstituționale prevederile punct. 12 din *Legea nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008*, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul

contravențional al RM și anume următoarea propoziție: „Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.” deoarece contravine prevederilor art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM.

Conform art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM prevede: În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Prin dispozițiile punct. 12 din *Legea nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008*, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul contravențional al RM și anume următoarea propoziție: „Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an” contravine art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM deoarece o astfel de normă nu este una care ar fi necesară pentru bunăstarea economică și asigurarea ordinii publice. Aceasta deoarece orice persoană fiind supusă unui termen scurt al răspunderii contravenționale va fi ușor eliberat de răspundere contravențională, ceea ce împiedică partea vătămată de a se apăra împotriva încălcării drepturilor ei fundamentale.

Suntem în preajma expirării termenului de prescripție contravențională în privința contravenientului Negrei V.

V. – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15. Se solicită de a fi declarate neconstituționale prevederile punct. 12 din *Legea nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008*, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul contravențional al RM și anume următoarea propoziție: „Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.” deoarece contravine prevederilor art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16.

VII. DOCUMENTE ANEXATE – articolul 39 alin. (2) lit. g)

17.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA – articolul 39 alin. (2) lit. h)

18. Declar pe propria onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Chișinău

Data 13.02.19

Semnătura: Noyiichi Natalia

Avocat Noyiichi Natalia
[Signature]

ÎN CHEIERE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
avînd în componența sa

Președinte de ședință
Judecătorul
Grefier:

Negru Alexandru
Vasilieva Ana

examinînd în ședință de judecată publică, cererea formulată de avocatul Alexandru Prisac în numele și interesul cet. Novîtchi Natalia, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei "termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an" din pct. 12 al legii RM nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului Contravențional al RM nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul Contravențional al RM, a

constatat

La 07 septembrie 2017 agentul constatator din cadrul CNA a întocmit procesul verbal nr. 11 din 07 septembrie 2017 în privința cet. Negrei Viorica. Potrivit acestuia ultima este acuzată de comiterea contravenției stabilite de art. 313 CC prin faptul că la data de 17.02.2017, exercitînd funcția de director-adjunct al DGETS Chisinau, ar fi încălcat prevederile pct. 9, subpunctele 19) și 21) din Hotărîrea Guvernului nr. 404 din 16.06.2015 "Cu privire la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a organului local de specialitate în domeniul învățămîntului și a structurii-tip a acestuia", nu ar fi înreprins măsuri de prevenire și identificare a presupusului abuz de violență din partea mamei Novitchi Natalia față de copil, totodată ar fi încălcat prevederile art. 53, art. 60, 63-64 ale Codului familie nr. 1316-XIV din 26.10.2000, ar fi folosit situația de serviciu pe care o deținea, și-a depășit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege care contravin intereselor parintelui Novitchi Natalia și în lipsa acordului mamei și deciziei organului de tutela sau a instanței de judecată referitor la acest caz, a acceptat transferarea copilului Novitchi Marius la alta instituție de învățămînt, la adresa de domiciliu al tatalui. Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție, prin aceste acțiuni Negrei Viorica, ar fi comis contravenția stabilită de art. 313 CC RM.

La 11 aprilie 2018 Novîtchii Natalia Stepan a formulat o cerere prin care a solicitat recunoașterea sa în calitate de reprezentant legal al copilului minor Novîtchi Marius în cadrul cauzei contravenționale nr. 4-899/17 inițiate în baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 11 din 07 septembrie 2017.

Prin încheierea din 11 aprilie 2018 cererea formulată de Novîtchii Natalia Stepan s-a admis. S-a atribuit în cadrul cauzei contravenționale nr. 4-899/18 după cum urmează: a) minorului Novîtchi Marius calitatea de victimă, iar b) mamei acestuia – cet. Novîtchii Natalia Stepan, calitatea de reprezentant legal al victimei minore.

În ședința de judecată din 10 decembrie 2018 Novîtchi Natalia au formulat o cerere, prin care au indicat că solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 30 CC în partea în care acesta reglementează termenul de prescripție a răspunderii contravenționale (f.d. 183 verso).

Prin încheierea protocolară din 10 decembrie 2018 (f.d. 183 verso), în condițiile în care Novîtchi Natalia și avocatul său, contrar prevederilor art. 39 din codul jurisdicției constituționale precum și practicii Curții Constituționale, nu au prezentat instanței de judecată, o sesizare a Curții, întocmită potrivit recomandărilor din nota explicativă elaborată de Curte pentru persoanele care completează sesizări în baza art. 135 al Constituției, instanța de judecată a restituit în adresa părții solicitante cererea specificată.

În rezultatul emiterii actului procesual de dispoziție, a fost formulată o propunere de recuzare judecătorului, motiv din care a fost stabilită o ședință de judecată la data de 13.02.2019.

La ședința de judecată din 13 februarie 2019 avocatul Alexandru Prisac acționând în numele și interesul cet. Novițchi Natalia, a prezentat instanței o sesizare a Curții Constituționale prin care se solicită verificarea constituționalității sintagmei "termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an" din pct. 12 al legii RM nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului Contravențional al RM nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul Contravențional al RM, precum și verificarea corespunderii acelei norme cu prevederile art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM.

În ședință de judecată avocatul a reiterat în fața instanței cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a solicitat transmiterea acesteia la Curtea Constituțională după competență. În acest sens, avocatul a indicat că la caz cele 4 condiții stabilite de jurisprudența CC sunt întrunite.

În ședință de judecată reprezentantul autorității constatatoare dl Sochircă Anton a indicat că este dreptul părții de a formula o astfel de cerere.

În ședință de judecată apărătorul persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție, avocatul Iovu Tatiana a apreciat că respectiva cerere ar urma să fie respinsă deoarece acest subiect a fost soluționat anterior de Curtea Constituțională.

În ședință de judecată persoana în privința căreia a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție – Negrei Viorica a indicat că susține poziția avocatului său.

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a sesiza Curtea Constituțională a RM în vederea soluționării cererii depuse de avocatul Alexandru Prisac în numele și interesul cet. Novițchi Natalia, privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei "termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an" din pct. 12 al legii RM nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului Contravențional al RM nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul Contravențional al RM și verificării corespunderii/necorespunderii acestora cu prevederile art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit art. 7 alin. (6) din CPP hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Instanța de judecată reține că la pct. 72 din HCC nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova este menționat că pornind de la faptul că norma sesizată prin intermediul instituției excepției de neconstituționalitate este supusă controlului de constituționalitate aplicativ la un caz concret dedus instanței de judecată, procedura rezolvării excepției de neconstituționalitate constituie un control concret de constituționalitate.

La pct. 74 din aceeași hotărîre este menționat că procedura de soluționare a excepției de neconstituționalitate presupune parcurgerea a două etape distincte: (1) etapa judiciară, premergătoare, ce constă în invocarea excepției de neconstituționalitate în cadrul unui proces aflat pe rolul unei instanțe judecătorești și pronunțarea judecătorului asupra acestui incident procedural, finalizată eventual cu sesizarea Curții Constituționale;

Potrivit pct. 76 din aceeași hotărîre este menționat că în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.

Pct. 81 din hotărîrea menționată stabilește că potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

La pct. 82 și 83 din hotărîrea enunțată este menționat că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3)

prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a mai reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Luând în calcul cele menționate anterior, deoarece normele stabilite de 30 din Codul Contravențional, ca parte a unei legi organice, intră în categoria actelor stabilite de art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituție (întrunit pct. 1 alin. 82 din HCC nr. 2 din 09.02.2016), în condițiile în care excepția de neconstituționalitate a normei respective est invocată de avocatul reprezentantului victimei minore (întrunit pct. 2 alin. 82 din HCC nr. 2 din 09.02.2016), deoarece potrivit prevederilor art. 460 – 462 din CC, instanța de judecată, la faza soluționării cauzei în fond, pe lângă alte aspecte, este obligată să verifice circumstanțele care ar putea împiedica eventuala angajare a răspunderii contravenționale, implicit cele reglementate de art. 30 alin. (1) din CC, (întrunit pct. 3 alin. 82 din HCC nr. 2 din 09.02.2016), în situația în care, nu a fost identificată o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate, instanța de judecată consideră necesar de a prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de avocatul Alexandru Prisac în numele și interesul cet. Novițchi Natalia, privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei ”termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an” din pct. 12 al legii RM nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului Contravențional al RM nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul Contravențional al RM, în vederea verificării corespunderii/necorespunderii acesteia cu prevederile art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM.

În conformitate cu prevederile art. art. 395 alin. (2) CC, instanța de judecată

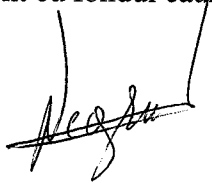
dispune:

Se sesizează Curtea Constituțională a RM în vederea soluționării cererii depuse de avocatul Alexandru Prisac în numele și interesul cet. Novițchi Natalia, privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei ”termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an” din pct. 12 al legii RM nr. 208 din 17.11.2016 privind modificarea și completarea Codului Contravențional al RM nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, în partea modificării alin. (2) al art. 30 din Codul Contravențional al RM și verificării corespunderii/necorespunderii acestora cu prevederile art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM.

Se remite după competență Curții Constituționale: a) sesizarea depusă de avocatul Alexandru Prisac în numele și interesul cet. Novițchi Natalia.

Încheierea poate fi contestată concomitent cu fondul cauzei.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Negru Alexandru